

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-2124524

Σελίδες απάντησης: 4

Σελίδες συνημμένων:

Σύνολο σελίδων:

Αθήνα 9/5/ 2018
Αριθμ. Πρωτ.: 280/45362

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Διαφύλαξη εγχώριου γενετικού υλικού»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 4598/21-3-2018

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση, που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Ε. Σκούφα, Γ. Ακριώτης, Γ. Γεννιά, Α. Γκαρά, Ι. Δέδες, Θ. Δρίτσας, Μ. Θελερίτη, Ε. Θρασανιώτης, Α. Ιγγλέζη, Γ. Καϊσας, Α. Καββαδία, Καρά Γιουσούφ Αϊχάν, Ι. Καραγιάννης, Χ. Καραγιαννίδης, Α. Καστόρης, Χ. Κατσαβριά-Σιωροπούλου, Π. Κοζομπόλη-Αμανατίδη, Ζ. Λιβανίου, Ν. Μανιός, Α. Μεικόπουλος, Ι. Μικελογιαννάκης, Κ. Μορφίδης, Θ. Μουμουλίδης, Γ. Μπαλαούρας, Α. Μπαλωμενάκης, Γ. Ντζιμάνης, Ν. Ξυδάκης, Α. Παπαδόπουλος, Ν. Παπαδόπουλος, Χ. Παπαδόπουλος, Δ. Ρίζος, Δ. Σεβαστάκης, Κ. Σέλτσας, Χ. Σιμορέλης, Γ. Στογιαννίδης, Μ. Τριανταφύλλου, Γ. Τσόγκας** και **Γ. Ψυχογιός**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Αναφορικά με τη φύλαξη και αναπαραγωγή του πλούσιου ελληνικού παραδοσιακού φυτικού γενετικού υλικού, σημειώνεται ότι την 1^η Φεβρουαρίου του 2018 εγκαινιάστηκε στη Θέρμη Θεσσαλονίκης το κτίριο της Τράπεζας Γενετικού Υλικού (Τ.Γ.Υ.), η οποία Τ.Γ.Υ. ανήκει στο Ινστιτούτο Γενετικής Βελτίωσης και Φυτογενετικών Πόρων του ΕΛ.Γ.Ο. - ΔΗΜΗΤΡΑ.

Η μεταστέγαση των συλλογών της Τ.Γ.Υ. στους ψυκτικούς θαλάμους του «νέου» κτιρίου θα ολοκληρωθεί το έτος 2018. Ωστόσο, η ολοκληρωμένη διατήρηση των συλλογών της Τ.Γ.Υ. απαιτεί ανα-πολλαπλασιασμό δειγμάτων, χαρακτηρισμό και αξιολόγηση του γενετικού υλικού που διατηρεί και χρήση κλωβών απομόνωσης. Επισημαίνεται ότι σχετικός προϋπολογισμός για την ολοκληρωμένη λειτουργία της Τ.Γ.Υ. έχει προβλεφθεί στην τριετή Σύμβαση (με δυνατότητα ανανέωσης), η οποία είναι προς επεξεργασία.

Η αξιοποίηση των παραδοσιακών ποικιλιών που διατηρούνται ως δείγματα στην Τ.Γ.Υ., συμβάλλει σημαντικά στην ενίσχυση της πρωτογενούς παραγωγής, της οικονομίας και της αυτονομίας της χώρας. Ήδη, η Τ.Γ.Υ. συμμετέχει καθοριστικά στην εγγραφή τοπικών αβελτίωτων ποικιλιών στον Εθνικό Κατάλογο Ποικιλιών, ως μέτρο εναρμόνισης με την Κοινοτική Οδηγία για τη διατήρηση των τοπικών ποικιλιών στον τόπο καταγωγής και καλλιέργειας και την ανάσχεση της γενετικής διάβρωσης της καλλιεργούμενης βιοποικιλότητας. Επίσης, μέσω χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και δράσεων, είναι δυνατή η αξιοποίηση των καλλιεργούμενων τοπικών παραδοσιακών ποικιλιών, οι οποίες αποτελούν ποικιλίες «ελευθέρων δικαιωμάτων» σπόρων, ενώ, μέσω στοχευμένων ερευνητικών προγραμμάτων, οι ερευνητές της Τ.Γ.Υ. και των αρμόδιων Ινστιτούτων του ΕΛ.Γ.Ο. - ΔΗΜΗΤΡΑ, με την τεχνογνωσία που διαθέτουν, μπορούν να συμβάλουν στην περαιτέρω βελτίωσή τους.

Πλέον των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι υπάρχει νομοθετικό πλαίσιο για την επαναφορά των παραδοσιακών σπόρων και αφορά σε νομοθετικές διατάξεις εγγραφής τοπικών αβελτίωτων

ποικιλιών στον Εθνικό Κατάλογο Καλλιεργούμενων Ποικιλιών, δίνοντας τη δυνατότητα διατήρησης των παραδοσιακών ποικιλιών στα κέντρα καταγωγής και καλλιέργειας, ώστε οι τοπικές κοινότητες και ομάδες παραγωγών να μπορούν να τις διατηρήσουν έμπρακτα μέσω της καλλιέργειας και της αξιοποίησής τους με τη μεταποίηση των προϊόντων τους.

Σε σχετική ημερίδα που διοργάνωσε η Τ.Γ.Υ., στις 12-12-2017 στη Θεσσαλονίκη, παρουσιάστηκε το νομοθετικό πλαίσιο και οι πρακτικές που ακολουθούνται σε άλλες χώρες της ευρωζώνης αναφορικά με την καλλιέργεια και διατήρηση των τοπικών αβελτίωτων ποικιλιών. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Ελλάδα διαθέτει ένα μεγάλο πλούτο από τοπικές αβελτίωτες ποικιλίες που έχουν εξελικτικά προσαρμοστεί μέσω των ήπιων καλλιεργητικών πρακτικών στις περιοχές καταγωγής και καλλιέργειάς τους, ενώ είναι δυνατή και η δυνατότητα διακίνησής τους σε ερασιτέχνες παραγωγούς.

Αναφορικά με την παροχή κινήτρων σε αγρότες, αξίζει να αναφερθεί ότι η Τ.Γ.Υ., ως το συντονιστικό εκτελεστικό όργανο του Εθνικού Συστήματος διατήρησης και προστασίας καλλιεργούμενων ειδών, σύμφωνα με το άρθρο 6 του π.δ. 80/1990 (Α' 40), και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (αρμόδια η Διεύθυνση Πολλαπλασιαστικού Υλικού Καλλιεργούμενων Φυτικών Ειδών και Φυτογενετικών Πόρων) θα έχουν τον αποφασιστικό ρόλο στην τελική επικαιροποίηση των Πινάκων Α και Β της Δράσης 3.2. του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020. Αναμφίβολα, η διασύνδεση της Τ.Γ.Υ. και η συνέργεια με Οργανώσεις Παραγωγών και δίκτυα διατήρησης ανταλλαγής σπόρων θα συμβάλλουν στην αναγνωρισιμότητα του ρόλου της και στην ορθή διατήρηση και αξιοποίηση αβελτίωτων τοπικών ποικιλιών, περιορίζοντας τη δυνατότητα διακίνησης άγνωστης ταυτότητας υλικού/σπόρων ως παραδοσιακών ποικιλιών της χώρας μας.

Εκ των ανωτέρω, γίνεται εμφανές ότι ο ρόλος της Τ.Γ.Υ. είναι ιδιαίτερα επίκαιρος και σημαντικός για την αειφόρο διατήρηση και αξιοποίηση των φυτογενετικών πόρων, καθώς και για την ενίσχυση της ανάπτυξης του πρωτογενούς τομέα και της αγροτικής έρευνας, με στόχους την επάρκεια, την αυτονομία και την οικονομική ευρωστία της χώρας.

Όσον αφορά στα μέτρα, τα οποία έχουν παρθεί, ώστε να εξασφαλιστούν η επιτόπου διατήρηση και η βιώσιμη χρήση φυτογενετικών πόρων:

- τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών και ποικιλιών: α) κονδύλων πατάτας προς φύτευση, β) κτηνοτροφικών φυτών, γ) ελαιούχων και κλωστικών φυτών, δ) δημητριακών και ε) τεύτλων, που είναι φυσικά προσαρμοσμένοι στις τοπικές και περιφερειακές συνθήκες, καθώς και
- ντόπιων αβελτίωτων πληθυσμών και ποικιλιών κηπευτικών, που καλλιεργούνται κατά παράδοση σε συγκεκριμένους τόπους και περιφέρειες, που απειλούνται από γενετική διάβρωση, σημειώνεται ότι έχουν εκδοθεί οι παρακάτω Υπουργικές Αποφάσεις:

α) η με αριθμ. 324975/11378/16.9.2009 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών & του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Μέτρα για την κατά παρέκκλιση αποδοχή γεωργικών τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών και ποικιλιών που είναι φυσικά προσαρμοσμένοι στις τοπικές και περιφερειακές συνθήκες και απειλούνται από γενετική διάβρωση, καθώς και για την εμπορία σπόρων σποράς και κονδύλων πατάτας προς φύτευση των εν λόγω τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών και ποικιλιών, σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2008/62/ΕΚ της Επιτροπής της 20ης Ιουνίου 2008 (L 162)» (Β'2038/21.9.2009), όπως τροποποιήθηκε με την αριθμ. 523/8481/21-01-2014 απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας & Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Τροποποίηση της αριθμ. 324975/11378/16.9.2009 απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων "Μέτρα για την κατά παρέκκλιση αποδοχή γεωργικών τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών και ποικιλιών που είναι φυσικά προσαρμοσμένοι στις τοπικές και περιφερειακές συνθήκες και απειλούνται από γενετική διάβρωση, καθώς και για την εμπορία σπόρων σποράς και κονδύλων πατάτας προς φύτευση των εν λόγω τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών και ποικιλιών, σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2008/62/ΕΚ της Επιτροπής της 20ης Ιουνίου 2008 (L 162) (Β'2038/21.9.2009)» (Β'165/30-1-2014) και

β) η με αριθμ. 134599/21-01-2011 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας & του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Μέτρα για την κατά παρέκκλιση αποδοχή ντόπιων αβελτίωτων πληθυσμών και ποικιλιών κηπευτικών που καλλιεργούνται κατά παράδοση σε συγκεκριμένους τόπους και περιφέρειες και απειλούνται από γενετική διάβρωση και ποικιλιών κηπευτικών οι οποίες δεν έχουν πραγματική αξία για εμπορική φυτική παραγωγή αλλά προορίζονται για καλλιέργεια κάτω

από ιδιαίτερες συνθήκες, και για την εμπορία σπόρων προς σπορά των εν λόγω ντόπιων αβελτίωτων πληθυσμών και ποικιλιών, σε συμμόρφωση προς την οδηγία 2009/145 /ΕΚ της Επιτροπής της 26ης Νοεμβρίου 2009» (Β' 194/11.2.2011), όπως τροποποιήθηκε με την αριθμ. 2337/30503/28-02-2014 απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας & Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 134599/21-01-2011 απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και συμμόρφωση προς την Εκτελεστική Οδηγία 2013/45/ΕΕ (L 213/20/8-8-2013) της Επιτροπής όσον αφορά τη βοτανική ονομασία της τομάτας» (Β' 565/7-3-2014).

Σκοπός των ανωτέρω αποφάσεων είναι η εξασφάλιση της επιτόπου διατήρησης και της βιώσιμης χρήσης φυτογενετικών πόρων με την κατά παρέκκλιση θέσπιση μέτρων:

- για την αποδοχή των πληθυσμών και ποικιλιών που απειλούνται από γενετική διάβρωση για τη συμπερίληψή τους στον Εθνικό Κατάλογο, καθώς και
- για την παραγωγή και την εμπορία σπόρων σποράς και κονδύλων πατάτας προς φύτευση των εν λόγω ντόπιων αβελτίωτων πληθυσμών και ποικιλιών.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Βουλευτή κα Ε. Σκούφα
2. Βουλευτή κ. Γ. Ακριώτη
3. Βουλευτή κα Γ. Γεννιά
4. Βουλευτή κα Α. Γκαρά
5. Βουλευτή κ. Ι. Δέδε
6. Βουλευτή κ. Θ. Δρίτσα
7. Βουλευτή κα Μ. Θελερίτη
8. Βουλευτή κ. Ε. Θραψανιώτη
9. Βουλευτή κα Α. Ιγγλέζη
10. Βουλευτή κ. Γ. Καϊσα
11. Βουλευτή κα Α. Καββαδία
12. Βουλευτή κ. Καρά Γιουσούφ Αϊχάν
13. Βουλευτή κ. Ι. Καραγιάννη
14. Βουλευτή κ. Χ. Καραγιαννίδη
15. Βουλευτή κ. Α. Κασόρη
16. Βουλευτή κα Χ. Κατσαβριά-Σιωροπούλου

17. Βουλευτή κα Π. Κοζομπόλη-Αμανατίδη
18. Βουλευτή κα Ζ. Λιβανίου
19. Βουλευτή κ. Ν. Μανιό
20. Βουλευτή κ. Α. Μεϊκόπουλο
21. Βουλευτή κ. Ι. Μικελογιαννάκη
22. Βουλευτή κ. Κ. Μορφίδη
23. Βουλευτή κ Θ. Μουμουλίδη
24. Βουλευτή κ. Γ. Μπαλαούρα
25. Βουλευτή κ. Α. Μπαλωμενάκη
26. Βουλευτή κ. Γ. Ντζιμάνη
27. Βουλευτή κ. Ν. Ξυδάκη
28. Βουλευτή κ. Α. Παπαδόπουλο
29. Βουλευτή κ. Ν. Παπαδόπουλο
30. Βουλευτή κ. Χ. Παπαδόπουλο
31. Βουλευτή κ. Δ. Ρίζο
32. Βουλευτή κ. Δ. Σεβαστάκη
33. Βουλευτή κ. Κ. Σέλτσα
34. Βουλευτή κ. Χ. Σιμορέλη
35. Βουλευτή κ. Γ. Στογιαννίδη
36. Βουλευτή κα Μ. Τριανταφύλλου
37. Βουλευτή κ. Γ. Τσόγκα
38. Βουλευτή κ. Γ. Ψυχογιό